

УДК 657.1

Дерій В.А., к.е.н., Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль, Україна

ПРИНЦИПИ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЩОДО ВИТРАТ І ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА: ВИБІР, РОЗВИТОК

Анотація. Розглянуто і критично оцінено вітчизняні й зарубіжні принципи обліку та фінансової звітності. З'ясовано міру їхнього впливу на витрати і доходи підприємства в залежності від того, які саме принципи обліку та фінансової звітності щодо витрат і доходів має право вибирати і розвивати підприємство. Запропоновано й обґрунтовано необхідність запровадження в практику обліку двох нових принципів: принципу цільової спрямованості витрат, принципу адресності доходів та витрат.

Ключові слова: принципи обліку, принципи звітності, облік витрат підприємства, облік доходів підприємства.

Постановка проблеми. Проблема вибору і розвитку принципів обліку та фінансової звітності й доходів підприємства не є сухо обліковою проблемою. Вона так чи інакше торкається стратегічного менеджменту і спрямована на забезпечення стабільного та динамічного розвитку господарсько-фінансової діяльності будь-якого функціонуючого підприємства. Кожна держава розробляє та узаконює власні принципи обліку та фінансової звітності на які підприємства повинні зважати, проте ці принципи не є догмою для дослідників і потребують критичної оцінки та розвитку.

Висловлені вище автором аргументи стали підставою для проведення дослідження в даному напрямі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням принципів обліку та фінансової звітності присвятили свої праці вітчизняні та зарубіжні вчені-економісти В.В.Ковальов, С.Кузнєцова, Л.В.Нападовська, М.С.Пушкар, Б.А.Райзберг, Я.В.Соколов, О.В.Соловйова та інші. Ці вчені оприлюднили власні погляди на проблеми формування і розвитку принципів обліку та фінансової звітності, висловили своє бачення майбутнього цих принципів. Щодо принципів побудови обліку та фінансової звітності витрат і доходів підприємства, то цим питанням частково приділили увагу П.Н.Денчук та В.М.Рожелюк в контексті дослідження принципів управління витратами на виробництво в ринковому середовищі.

Метою статті є критична оцінка чинних вітчизняних і зарубіжніх принципів побудови обліку й фінансової звітності витрат та доходів підприємства, вироблення власного підходу до них і обґрунтування пропозиції автора щодо запровадження нових принципів в доповнення до уже функціонуючих в Україні.

Виклад основного матеріалу. Облік та фінансова звітність щодо витрат і доходів підприємства повинні ґрунтуватись на певних принципах. Загалом принципи обліку та фінансової звітності чітко визначені як у Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку конкретної держави, так і у міжнародних стандартах бухгалтерського обліку, фінансової звітності.

Так, зокрема у національному Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (пункт 3, розділу 1) записано «Принцип бухгалтерського обліку – правило, яким слід керуватись при вимірюванні, оцінці та реєстрації господарських операцій і при відображені їх результатів у фінансовій звітності» [1]. Отже, тут зроблено офіційне визначення принципу бухгалтерського обліку в Україні.

Проте, в наступних шести розділах П(С)БО 1, більше ніде не вживається термін «принцип бухгалтерського обліку», а замість нього з'являється термін «принцип підготовки фінансової звітності» (розділ 6). Дотримуючись основ елементарної логіки, автор переконаний, що треба було б або всюди вживати термін «принцип бухгалтерського обліку»; або внісши деякі зміни в цей термін застосовувати його в такій

редакції: «принцип бухгалтерського обліку та підготовки фінансової звітності» («принцип обліку та фінансової звітності» - ще один варіант цієї термінології).

Основними принципами бухгалтерського обліку та підготовки фінансової звітності в Україні є наступні принципи: 1). автономності підприємства; 2). безперервності діяльності; 3). періодичності; 4). історичної (фактичної) собівартості; 5). нарахування та відповідності доходів і витрат; 6). повного висвітлення; 7). послідовності; 8). обачності; 9). превалювання змісту над формою; 10). єдиного грошового вимірника [1].

Якщо ці принципи конкретизувати до обліку витрат і доходів підприємства, то можемо отримати, за нашим баченням, такі принципи:

- автономності витрат і доходів підприємства;
- безперервності діяльності та пов'язаних з нею витрат і доходів підприємства;
- періодичності розподілу витрат і доходів підприємства;
- історичної (фактичної) собівартості, що визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання;
- нарахування та відповідності доходів і витрат підприємства;
- повного висвітлення усіх господарських операцій щодо витрат і доходів підприємства;
- послідовності обраної облікової політики щодо витрат і доходів підприємства;
- обачності щодо запобігання заниженню витрат і завищенню доходів підприємства;
- превалювання змісту витрат і доходів підприємства над формою їх подання у фінансовій звітності;
- вимірювання і узагальнення всіх операцій з витратами і доходами підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці.

У МСБО 1 «Подання фінансових звітів» має визначення терміну «принцип бухгалтерського обліку». Проте, тут подано визначення терміну «Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ)», що розглядаються як «стандарти та тлумачення, прийняті Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (РМСБО). Вони охоплюють: а). Міжнародні стандарти фінансової звітності; б). Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку; в). Тлумачення, розроблені Комітетом з тлумачень міжнародної фінансової звітності (КТМФЗ) або колишнім Постійним комітетом з тлумачень (ПКТ)» [2, с. 3].

В цьому міжнародному стандарті бухгалтерського обліку, вважаємо, закладені такі принципи (вимоги) до фінансової звітності: 1). достовірне подання та відповідність фінансових звітів МСФЗ; 2). безперервність діяльності суб'єкта господарювання в майбутньому; 3). принцип нарахування в бухгалтерському обліку; 4). послідовність надання та класифікація статей у фінансових звітах; 5). суттєвість та об'єднання статей у фінансових звітах; 6). активи та зобов'язання, а також доходи та витрати не слід згортати; 7). порівняльну інформацію розкривати стосовно попереднього періоду щодо всіх сум, наведених у фінансових звітах [2, с. 4-10].

На нашу думку, розробники П(С)БО 1 поступили прагматичніше, ніж розробники МСБО 1. Адже перші чітко виділили і охарактеризували принципи бухгалтерського обліку, а другі – подали їх неоднозначно (так, що принципом названий лише принцип нарахування в бухгалтерському обліку). Щодо безперервності і послідовності, які задекларовані, до речі, у вітчизняному П(С)БО 1, як принципи бухгалтерського обліку, то доводиться лише робити припущення із МСБО 1, що вони належать на міжнародному рівні до принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Звідси напрошується висновок про потребу поліпшення змісту і чіткості формулювань МСБО 1, а також виділення в цьому стандарті окремим абзацом переліку міжнародних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Водночас, за деякими літературними джерелами, загальновизнаними у світі вважаються такі принципи МСБО: 1). господарської одиниці; 2). безперервності; 3). грошового виміру; 4). періодичності (або облікового періоду); 5). послідовності (або принцип постійності); 6). історичної собівартості; 7). фактичної реалізації; 8). відповідності; 9). повного розкриття; 10). двосторонньої тотожності (або двосторонності); 11). витрат та вигод; 12). суттєвості (або матеріальності); 13). галузевої практики; 14). консерватизму [3, с. 1].

С. Кузнєцова переконана, що в аспекті виконання комунікаційної функції, необхідно виходити з таких принципів бухгалтерського обліку: обачність, повне висвітлення, доказовість, хронологія, автономність, послідовність, безперервність, нарахування та відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історична (фактична) собівартість, єдиний грошовий вимірник, періодичність [4, с. 26].

Соловйова О.В. відзначає, що принципи обліку на Заході можуть бути поділені на три великі групи: 1). якісні характеристики облікової інформації (розумілість, доречність, достовірність (достовірність складається із правдивості, превалювання економічного змісту над юридичною формою, нейтральності, обачливості, повноти інформації); 2). принципи обліку цієї інформації (принцип нарахувань (цей принцип передбачає декілька складових частин: принцип нарахувань, принцип реєстрації доходу, принцип відповідності); принцип діяльності, що продовжується; принцип подвійного запису; принцип одиниці обліку; принцип періодичності; принцип грошового вимірника; принцип конфіденційності); 3). елементи фінансової звітності (активи, зобов'язання, капітал, доходи, витрати) [5, с. 37-43].

В американській бухгалтерії дотримуються наступних принципів бухгалтерського обліку: 1). подвійний запис; 2). вимірник; 3). підприємство; 4). безперервність; 5). собівартість; 6). консерватизм; 7). значимість; 8). реалізація; 9). відповідність [6, с. 479].

Загалом у літературних джерелах можна відшукати понад 25 принципів бухгалтерського обліку, які трактуються різними теоретиками досить неоднозначно [7, с. 3].

Я. В. Соколов та В.В. Ковалев провели аналіз праць таких відомих західних теоретиків обліку, як В.А. Патон (W.A. Paton), А.К. Літтлтон (A.C. Littleton), Р.Н. Ентоні (R.N. Anthony), А.Р. Белкаоні (A.R. Belkaoni) та інші, що дозволило їм виділити та систематизувати ті методологічні ідеї, які складають базис концептуальних основ бухгалтерського обліку на Заході: 1). подвійний запис; 2). функціонуюче підприємство; 3). безперервність; 4). грошовий вимірник; 5). звітний період; 6). собівартість; 7). момент визнання виручки; 8). відповідність; 9). консерватизм; 10). значимість; 11). об'єктивність; 12). спадковість; 13). повнота подання; 14). уніфікованість та зіставність [8, с. 40].

В російській обліковій практиці застосовують такі принципи бухгалтерського обліку: 1). принцип майнової відособленості; 2). принцип безперервності діяльності; 3). принцип пріоритету змісту над формою; 4). принцип безперервності ведення обліку; 5). принцип послідовності застосування облікової політики; 6). принцип грошового виміру; 7). принцип подвійного запису; 8). принцип повноти обліку; 9). принцип тимчасової визначеності фактів господарської діяльності (факти відображаються в бухгалтерському обліку в тому звітному періоді, в якому вони відбулись, незалежно від часу надходження або виплати грошових коштів); 10). принцип не протиріччя даних аналітичного обліку обігам і залишкам на рахунках синтетичного обліку; 11). принцип обачності; 12). принцип відособленого обліку поточних та капітальних витрат; 13). принцип раціональності (витрати на ведення бухгалтерського обліку не повинні перевищувати доходів, які можуть бути отримані від застосування в управлінні облікової інформації) [9, с. 1-2].

М.С.Пушкар визначає, що фінансовий облік організовується, виходячи з єдиних правил або принципів, які із його точки зору, можна назвати закономірностями методології обліку. До таких закономірностей він відносить: принцип собівартості (елементи фінансової звітності оцінюють як оплачені гроші плюс поточна ціна всіх отриманих грошових компенсацій); принцип реалізації (виручка - витрати = прибуток); принцип погодженості (доход за період порівнюється з витратами за такий же період); принцип повного розкриття інформації (подається фінансова звітність і робляться примітки щодо оцінки окремих статей звітності). Крім того, М.С.Пушкар зазначає, що для уточнення принципів бухгалтерського обліку запроваджуються обмеження щодо порядку складання фінансових звітів: обмеження порога визнання (несуттєві статті і суми відображаються в обліку, але можуть не розкриватись у звітності); обмеження щодо обліку (витрати на облік не повинні перевищувати тих вигод, які дає облікова інформація); обмеження консерватизму (необхідно уникати переоцінки активів і доходів та недооцінки зобов'язань і витрат) [10, с.29].

Наведені М.С. Пушкарем принципи бухгалтерського обліку закладені у міжнародних стандартах і національних положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку України (табл. 1), хоч їх назви не завжди співпадають.

Таблиця 1

Порівняння назв принципів бухгалтерського обліку та обмежень щодо порядку складання фінансових звітів в різних літературних джерелах

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку України	Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку	Фінансовий облік, 2002 (М.С.Пушкар)
Принцип історичної (фактичної) собівартості	Принцип історичної собівартості	Принцип собівартості
-	Принцип фактичної реалізації	Принцип реалізації
Принцип відповідності	Принцип нарахування та відповідності доходів і витрат	Принцип погодженості
Принцип повного розкриття	Принцип повного висвітлення	Принцип повного розкриття інформації
Тлумачення терміна «суттєва інформація» в П(С)БО 1	Принцип суттєвості (або матеріальності)	Обмеження порога визнання
-	Принцип витрат і вигод	Обмеження щодо обліку
Принцип обачності	Принцип консерватизму	Обмеження консерватизму
Принцип автономності підприємства	Принцип господарської одиниці (автономності підприємства)	-
Принцип безперервної діяльності	Принцип безперервності	-
Принцип послідовності	Принцип послідовності (або принцип постійності)	-
Принцип превалювання змісту над формою	-	-
Принцип єдиного грошового вимірювання	Принцип грошового виміру	-

Дані таблиці 1, як ми вважаємо, можуть свідчити, з одного боку, про те, що М.С.Пушкар не назвав принципи: автономності підприємства, безперервності, послідовності (або постійності), єдиного грошового вимірювання, лише тому, що ці принципи можна приймати за аксіоми бухгалтерського обліку, тобто такі, про які фахівці пам'ятають на рівні підсвідомості. З іншого боку, в П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» треба зробити доповнення щодо принципів суттєвості (або матеріальності), витрат і вигод, пов'язаних з обліковою та звітною інформацією, фактичної реалізації.

Серед частини вітчизняних вчених-економістів існує думка про те, що є не тільки принципи бухгалтерського обліку, але і принципи управлінського обліку. Зокрема, Л. В. Нападовська переконана, що управлінський облік ґрунтуються на дотриманні таких загальносистемних принципів:

1. методологічного плюралізму;
2. орієнтації обліку на досягнення стратегічних цілей підприємства;
3. результативності (необхідно постійно зіставляти затрати з отриманим доходом у результаті діяльності. Причому доходи завжди мають перевищувати затрати);
4. відповідальності за прийняття рішень (за результатами прийнятих рішень повинна відповідати конкретна особа);
5. комплексності (управлінський облік базується на комплексній інформації);

6. «різної собівартості для різних цілей» (використання різних видів собівартості з метою забезпечення різноманітних цілей);
7. економічності (затрати на створення системи управлінського обліку не повинні перевищувати отриману вигоду від її використання) [11, с. 59]. Висвітлені Нападовською Л.В. принципи, ми вважаємо є доволі обґрунтованими і мають право на застосування в практичній діяльності підприємств, як такі, що сприяють ефективності їхньої роботи. Крім того, принципи результативності, відповідальності за прийняття рішень і економічності могли б, на наш погляд, успішно використовуватись (за певних узгоджень і корегувань) і як принципи бухгалтерського обліку.

Рожелюк В.М., Денчук П.Н., досліджуючи принципи управління витратами на виробництво в ринковому середовищі прийшли до висновку, що управлінський облік витрат на підприємстві має будуватись на дотриманні наступних принципів:

- принцип випередження даних для прийняття управлінських рішень (правильна оцінка майбутніх доходів і витрат важливіша, ніж констатація невикористаних можливостей);
- принцип відповідальності за наслідки прийнятих рішень (якщо відповідальність за результати господарювання відсутня, вести управлінський облік немає потреби);
- принцип цілісності (управлінський облік повинен бути системним і забезпечувати узгодженість

- даних з показниками фінансового обліку і звітності, навіть за умови ведення без використання первинної документації, рахунків та подвійного запису);
- **принцип зрозуміlosti** (подання даних у вигляді аналітичних таблиць, графіків, зручних і зрозумілих для користувачів) [12, с. 215-216].
- Провівши дослідження принципів бухгалтерського обліку пропонуємо щодо обліку витрат і доходів підприємства запровадити ще такі нові принципи бухгалтерського обліку:
1. **принцип цільової спрямованості витрат**, який передбачає, що в процесі попереднього контролю за витратами або реєстрації господарських операцій з витратами, бухгалтер звертатиме увагу на те чи здійснювані (здійснені) витрати мають цільове спрямування на досягнення певних завдань господарсько-фінансової діяльності підприємства, чи ці витрати мають нецільовий характер і сприяють зростанню збитків (витрат) підприємства. До слова зазначимо, що, на нашу думку, втрати підприємства – це його змарновані витрати, тобто витрати, які не забезпечили підприємству відповідних доходів на котрі, в принципі, воно могло б через якийсь час претендувати. Втрати є реальним економічним показником, на який підприємство зобов'язане належним чином зважати. Збитки підприємства – показник до певної міри, умовний, адже він розраховується для відповідних витрат і доходів за певний звітний період. Якщо з тих чи інших причин суми витрат або доходів змінюються, відповідно зростає чи зменшується сума збитку або, взагалі, збиток перетворюється в прибуток;
 2. **принцип адресності доходів та витрат**, який означає, що доходи і витрати не можуть з'явитись нізвідки. Вони обов'язково повинні мати власні адреси. У випадку, коли мова йде про доходи, то в платіжних документах обов'язково має бути вказана дата і suma від кого і за що отримані певні доходи. Щодо витрат, то тут необхідно зазначати дату, суму витрат, на які товари, продукцію (роботи, послуги) вони здійснені, хто відповідальний за здійснення цих витрат, хто отримав вигоду (доходи) від цих витрат (кому оплачено, нараховано заробітну плату тощо), на який об'єкт обліку ці витрати віднесені або будуть віднесені.

Висновки і перспективи подальших досліджень. 1. Офіційне визначення принципу бухгалтерського обліку в Україні зроблене у національному Положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (пункт 3, розділу 1). Проте, в наступних шести розділах П(С)БО 1, більше ніде не вживається термін «принцип бухгалтерського обліку», а замість нього з'являється термін «принцип підготовки фінансової звітності» (розділ 6). Ми переконані, що треба було б або всюди вживати термін «принцип бухгалтерського обліку», або внести деякі зміни в цей термін застосовувати його в такій редакції: «принцип бухгалтерського обліку та підготовки фінансової звітності» («принцип обліку та

фінансової звітності» - ще один варіант побудови цієї термінології).

2. Якщо принципи бухгалтерського обліку та підготовки фінансової звітності в Україні конкретизувати до обліку витрат і доходів підприємства, то можемо отримати, за нашим баченням, такі принципи: автономності витрат і доходів підприємства; безперервності діяльності та пов'язаних з нею витрат і доходів підприємства; періодичності розподілу витрат і доходів підприємства; історичної (фактичної) собівартості, що визначає пріоритет оцінки активів, виходячи з витрат на їх виробництво та придбання; нарахування та відповідності доходів і витрат підприємства; повного висвітлення усіх господарських операцій щодо витрат і доходів підприємства; послідовності обраної облікової політики щодо витрат і доходів підприємства; обачності щодо запобігання заниженню витрат і завищенню доходів підприємства; превалювання змісту витрат і доходів підприємства над формою їх подання у фінансовій звітності; вимірювання і узагальнення всіх операцій з витратами і доходами підприємства у його фінансовій звітності в єдиній грошовій одиниці.

3. Розробники П(С)БО 1 поступили прагматичніше, ніж розробники МСБО 1. Адже перші чітко виділили і охарактеризували принципи бухгалтерського обліку, а другі – подали їх неоднозначно (так, що принципом названий лише принцип нарахування в бухгалтерському обліку). Звідси напрошується висновок про потребу поліпшення змісту і чіткості формулювань МСБО 1, а також виділення окремим абзацом в цьому стандарті переліку міжнародних принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

4. Провівши дослідження принципів бухгалтерського обліку пропонуємо щодо обліку витрат і доходів підприємства запровадити ще такі два нові принципи бухгалтерського обліку: **принцип цільової спрямованості витрат**, який передбачає, що в процесі попереднього контролю за витратами або реєстрації господарських операцій з витратами, бухгалтер звертатиме увагу на те чи здійснювані (здійснені) витрати мають цільове спрямування на досягнення певних завдань господарсько-фінансової діяльності підприємства, чи ці витрати мають нецільовий характер і сприяють зростанню збитків (витрат) підприємства; **принцип адресності доходів та витрат**, який означає, що доходи і витрати не можуть з'явитись нізвідки. Вони обов'язково повинні мати власні адреси. У випадку, коли мова йде про доходи, то в платіжних документах обов'язково має бути вказана дата і suma від кого і за що отримані певні доходи. Щодо витрат, то тут необхідно зазначити дату, суму витрат, на які товари, продукцію (роботи, послуги) вони здійснені, хто відповідальний за здійснення цих витрат, хто отримав вигоду (доходи) від цих витрат (кому оплачено, нараховано заробітну плату тощо), на який об'єкт обліку ці витрати віднесені або будуть віднесені.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Досліджувана автором проблема не вичерпана даною

статтею, тому дослідники можуть продовжити наукові пошуки щодо коректності і ефективності впровадження та використання в практиці обліку й звітності

принципів обліку й фінансової звітності, їх позитивний або негативний вплив на витрати і доходи підприємства, мотивацію перспектив його функціонування.

Список використаних джерел.

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс] / Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансових звітів» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/document/92418/I_1.pdf.
3. Олійник О. Загальні принципи ведення бух обліку за МСБО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.manadement.com.ua/finance/fin007.htm>.
4. Кузнєцова С. Методологічні засади трансформації бухгалтерського обліку як напрям розвитку інформатизації суспільства [Текст] // Бухг. облік. – 2007. - № 7. – С. 23-27.
5. Солов'єва О.В. Зарубежные стандарты учёта и отчётности [Текст]: учебн. пособие. М.: Аналітика-Прес, 1998. – 228 с.
6. Нидлз Б., Андерсон Х., Колдуел Д. Принципы бухгалтерского учета [Текст]: Пер. с англ. / Под ред.. Я.В.Соколова. – 2-е изд. – М.: Финансы и статистика, 1994. – 496 с.
7. Райзберг Б.А., Лозовский Л.Ш., Стародубцева Е.Б. Принципы бухгалтерского учета общепринятые (ГААП) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.Smartcat.Ru/_Referat/vtpeiramie.shtml.
8. Соколов Я.В., Ковалев В.В. О некоторых заблуждениях западных специалистов в оценке бухгалтерского учета в России [Текст] // Бухг. учет. – 1995. - № 3. – С. 40-45.
9. Основные принципы бухгалтерского учета [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://http:econ05-2001.ru/_buuhchet/main_princ.doc.
10. Пушкар М.С. Фінансовий облік [Текст]: підручник.–Тернопіль: Карт-бланш, 2002.- 628 с.
11. Нападовська Л.В. Управлінський облік [Текст]: підручник для студентів вищих навч. закладів. – К: Книга, 2004. – 544 с.
12. Рожелюк В.М. Денчук П.Н. Принципи управління витратами на виробництво в ринковому середовищі [Текст] // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». – Спецвипуск 22. – Ч. II. – С. 212-216.

Принципы учета и финансовой отчетности относительно расходов и доходов предприятия: выбор, развитие. Дерий В.А.

Аннотация. Рассмотрены и критически оценены отечественные и зарубежные принципы учета и отчетности.. Определена мера их влияния на расходы и доходы предприятия в зависимости от того, какие именно принципы учета и финансовой отчетности расходов и доходов имеет право выбирать и развивать такое предприятие. Предложено и обосновано необходимость внедрения в практику учета двух новых принципов: принципа целевой направленности расходов, принципа адресности доходов и расходов.

Ключевые слова: принципы учета, принципы отчетности, учет расходов предприятия, учет доходов предприятия.

Principles of account and financial reporting relatively of charges and profits of enterprise: choice, development. Deriy,V.A.

Annotation. It is considered and domestic and foreign principles of account and financial reporting are critically appraised. The measure of their influence on charges and profits of enterprise depending from, which one principles of account and financial reporting of charges and profits is found out has a right to choose and develop such enterprise. The necessity of introduction is offered for practice of account of two new principles: to principle of having a special purpose orientation of charges, principle of address of profits and charges.

Keywords: principles of account, accounting principles, account of charges of enterprise, accounting of incomes of enterprise.